

**OLMMOŠVUOIGATVUOHTAÁIRRASGOTTI ÁVŽŽUHUSAT
OLMMOŠVUOIGATVUOHTABÁJÁSGEASSIMA JA SKUVLEMA
OVDDIDEAMI VÁRÁS SUOMAS**

1. Stáhtaráđđi galgá ráhkadit olmmošvuoigatvuohtabájásgeassima ja – skuvlema guoski doaibmaprográmma
2. Olmmošvuoigatvuođat galget gullat buot bajásgeassimii ja skuvlemii
3. Olmmošvuoigatvuohtabájásgeassima galgá doarjut ja ovddidit olmmošvuoigatvuođaid gudnejahtti doaibmabirrasa ollašuvvama
4. Oahpaheaddjiid ja bajásgeassiid olmmošvuoigatvuohtamáhttima galgá nannet
5. Virgehálddašeaddjiid ja eará almmolaš doaimmaid dikšu olmmošvuoigatvuohtamáhttima galgá sihkkarastit
6. Olmmosvuoigatvuohtaoahppamáteriálaid ja –oahpahanvugiid galgá ovddidit
7. Olmmošvuoigatvuohtaoahpahusa, -bajásgeassima ja –máhttima galgá čuovvut, árvoštallat ja ovddidit

1 Stáhtaráđđi galgá ráhkadit olmmošvuoigatvuohtabajásgeassima ja –skuvlema guoski doaibmaprográmma

VUOIGATVUOHTA OLMMOŠVUOIGATVUOHTASKUVLEJUPMÁI lea iešalddes vuoigatvuohta, man ollašuhttin lea stáhta geatnegasvuohta. Stáhtaráđđi galgá ráhkadit sierra olmmošvuoigatvuohtabajásgeassima guoski doaibmaprográmma olmmošvuoigatvuohtabajásgeassima ja –skuvlema systemáhtalaš ja koordinerejuvvon ollašuhttima sihkkarastin várás oppa skuvlenuogádagas. Doaibmaprográmmii galgá girjet oktasaš ja guđege skuvlensuorggi- ja skuvlenmuttu guoski ulbmiliid, doaibmabijuid ja vástubeliid. Doaibmaprográmmas galgá maiddái meroštallat olmmošvuoigatvuohtabajásgeassima ja –skuvlema sisdollui guoski ulbmiliid, čuovvuma ja indikáhtoriid.

Manin dát dárbbášuvvo?

Vuoigatvuohta olmmošvuoigatvuohtaskuvlemii ii velá ollašuva Suomas riikkaidgaskasaš soahpamušaid mielde. Olmmošvuoigatvuohtaáššiid ja olmmošvuoigatvuohtaulbmiliid ovddasteaddji oahpposisdoalut leat anus iešguhtege skuvlensurggiin ja oahppolágádusain. Ollisvuođa govvidit goitotge oanehis sisdoalut, juohkásan geavadagat ja oahpuid fálaldagat. Olmmošvuoigatvuohtabajásgeassima ja –skuvlema ollašuvvan leat menddo ollu riikkavulošorganisašuvnnaid, oktonas skuvlejumi lágideaddjiid ja oahpaheaddjiid ovddasvástádusa vuolde. Dát čujuha, ahte olmmošvuoigatvuohtaskuvlema geatnegahttivuohta ii ollásit oidnojuvvo.

Doaibmabijut — Mo dát ovddiduvvojit?

Stáhtaráđđi galgá ráhkadit olmmošvuoigatvuohtabajásgeassima ja –skuvlema guoski doaibmaprográmma, mas meroštallojit oktasaš ja iešguhtege skuvlensuorggi- ja skuvlenmuttu guoski ulbmilat, doaibmabijut, vástubealit ja čuovvun.

2 Olmmošvuoigatvuođat galget gullat buot bajásgeassimii ja skuvlemii

SIHKE OLMMOŠVUOIGATVUOĐAID VUOĐĐUN leahkki árvvut ja daid meroštalli norpmat ja gohcinmekanismmat galget gullat buot skuvlemii ja bajásgeassimii. Daid galgá systemáhtalaččat ja ollislaččat váldit vuhtii buot skuvlema ja bajásgeassima guoski bagadallamis ja muddemis, ollašuhttimis, árvvoštallamis ja čuovvumis.

Manin dát dárbbášuvvo?

Olmmošvuoigatvuođaid ovddideapmi lea girjejuvvon vuodđooahpahusa ulbmilin ja oahppoplána ákkaid árvovuđđui sihke lasihuvvon historjjá oahpahusa materiálasisdollui. Olmmošvuoigatvuođat leat váldon vuhtii molsašuddi vugiin maidái eará skuvlensurggiid ja –muttuid oahppoplánaid ákkain. Dát ii goitotge leamaš doarvái sihkarastit olmmošvuoigatvuohtabajásgeassima ja –skuvlema ollašuhttima ja geavadaga ollašuvvama. Erenoamážit olmmošvuoigatvuohtanorpmaid ja –mekanismmaid oahpahus lea dávjá váilevaš iige daid geatnegahttivuhtii giddejuvvo doarvái fuopmášupmi.

Doaibmabijut— Mo dát ovddiduvvojit?

- Olmmošvuoigatvuohtabajásgeassima ja –skuvlema galgá ollašuhttit iešguđege skuvlensurggiin ja –muttuin ollisvuohtan, mii sisttisdoallá olmmošvuoigatvuohtabajásgeassima riikkaidgaskasaš meroštallama oppa sisdoalu: árvvuid, norpmaid, mekanismmaid, doaibmabirrrasa sihke fámuiduvvama ulbmila
- Olmmošvuoigatvuohtabajásgeassima ja –skuvlema ollašuhttima galgá girjet

*buot skuvlema guoski láhkaaddimii

*guovddáš skuvlema ja mánáid- ja nuoraidbarggu stivrejeaddji ministeriijaid ja stáhtaráđi dohkkehan prográmmaide ja galgá válđočuozihit eará relevanta prográmmaide ja linnjemiidda, maid olmmošvuoigatvuohtavuoddu galgá lassin nannet

*iešguđege skuvlensuorggi- ja –muttu guoskavaš oahppoplána ákkaide ja vástideaddji linnjemiidda, oassin vuoigatvuohtavuođu, ii dušše árvovuđđui

* iešguđege skuvlensuorggi- ja –muttu guoskavaš ja báikkálašdási oahppoplánaide

- Iešguhtege skuvlensuorggi- ja skuvlenmuttu mielde galgá meroštallat olmmošvuoigatvuohtabajásgeassimii ja –skuvlemii geatnegahtti ja guđege skuvlensuorggi sierradárbbuid vuhtii váldi uhcimusearasisdoaluid.
- Fridnja čuvgehusbarggu olis ollašuhhton olmmošvuoigatvuohtabajásgeassima galgá ovddidit ja doarjut, vai juksat eará skuvlenuogádaga olggobeallai báhcci olmmošjoavkkuid.

3 Olmmošvuoigatvuohtabajásgeassin galgá doarjut ja ovddidit olmmošvuoigatvuođaid gudnejahtti doaibmabirrasa ollašuvvama

OLMMOŠVUOIGATVUOĐAT GULLETT BUOHKAIDE.

Olmmošvuoigatvuohtabajásgeassin galgá doarjut ja ovddidit olmmošvuoigatvuođaid ja olmmošvuoigatvuohtaprinsihpaid, dego ovttaveardásašvuođa, vealaheami giieldima ja oasálasvuođa ollašuvvama nu oahpposisdoaluin go oahppolágádusaid doaibmabirrasiiin ja –kultuvrras, digitála doaibmabirras maid mielde.

Olmmošvuoigatvuohtaskuvlen galgá leat easttaheapme ja buohkaid juksamis. Inklušuvvna galgá ovddidit oahpahusa váldo doaibmavuođđojurddan vuhtii váldimin goitotge iešguđet oahppiid dárbbuid ja vuoigatvuođaid.

Olmmošvuoigatvuohtaustitlaš doaibmabirrasa ollašuvvan eaktuda, ahte buot skuvlemis systemáhtalaččat ovddiduvvo sierrasuoji dárbbasheaddji oktagasaid ja joavkkuid vuoigatvuođaid ollašuvvama ja dieđu dáin vuoigatvuođain.

Sierrasuoji dárbbus leahkki sáhttet dávjá leat ovdamearkka dihtii gielalaš, kulturlaš, oskkoldat dahje eallinoainnuide gulavaš unnitloguide ja seksuála- ja sohkaealleunnitloguide gulavaš olbmot sihke mánát ja nuorat, lámis olbmot,

boarrásat, eamiálbmogat (Suomas sápmelaččat), sisafárreaddjit, mielladearvvasvuohtaveajuiduvvit, geafivuođas eallit, olmmošvuoigatvuohtabealušteaddjit sihke árrabajásgeassin- ja skuvlabirrasis erenoamážit earalágan oahppit ja skuvlagivssiduvvon olbmot.

Virgeoapmahaččain ja oahppolágádusaid njunuš olbmui lea erenoamáš vástu olmmošvuoigatvuohtaustitlaš doaibmabirrasa vuođđoeavttuid dáhkideamis ja oahpaheadjiin geavadaga ollašuttin ja ovdagovvan; vástu olmmošvuoigatvuođaid gudnejahtti doaibmabirrasa ollašuvvamis gullá goitotge juohkehažžii.

Manin dát dárbbasuvvo?

Olmmošvuoigatvuohtabajásgeassimis lea gažaldat sihke skuvlema diehtosisdoaluin ja árvuvuođus. Ulbmilin lea bajásgeassit oktagasaid, mat dovdet iežaset ja nuppiid olmmošvuoigatvuođaid, gudnejahttet daid ja hálidit doibmet aktiivalaččat daid ovddideami ja bealušteami dihtii. Lea dehalaš, ahte olmmošvuoigatvuođat ollašuvvet vuolggasajis maiddái oahppolágádusaid árggas.

Dál buot mánát ja nuorat eai veaje skuvllain bures, oahppit eai sáhte doarvái váikkuhit skuvllaid árgga doaimmaide, iige ovdamearkan vealaheapmai ja givssideapmai álo darvánuvvo doarvái. Olmmošvuoigatvuohtabajásgeassima oahpposisdoaluid ja doaibmakultuvrra gaskkas ii leat doarvái oktavuohtha iige beassan olmmošvuoigatvuohtaoahpahussii ollašuva ovttaveardásaččat.

Doaibmabijut — Mo dát ovddiduvvojit?

- Olmmošvuoigatvuođaid ja olmmošvuoigatvuohtaprinssiipaid gudnejahttima ja čuovvuma galgá girjet skuvlema ja bajásgeassima doaibmabirrasa guoski ulbmiliidda sihke riikkaviidosaš oahppoplánaid ákkain, báikkálaš oahppoplánain ja oahppolágádusaid strategijain ja doaibmannjuolggadusain.

- Buot skuvlensurggiin ja –muttuin galgá aktiivalaččat ovddidit olmmošvuoigatvuođaid ollašuvvama nannedeaddji doaibmakultuvrra ja fidnuid, mat arvosmahttet vuoigatvuođaid gudnejahttimii ja bealušteapmai.
- Juo leahkki oahppolágádusaid doaibmakultuvrra ođasmahtti prográmmain (omd. KiVa koulu, Verso) galgá dahkat oainnusin daid oktavuoda vuoddo- ja olmmošvuoigatvuođaide.
- Mánáid ja nuoraid galgá oaidnit olmmošvuoigatvuohtabajásgeassima resursan ja sin oasálašvuođa galgá doarjut ja nannet.
- Oahppolágádusaid njunuš olbmuide gálgá bidjat vástu ja čatnat olmmošvuoigatvuohtaustitlaš doaibmabirrasa ovddideapmai.
- Juohkehaš bajásgeassi ja skuvlejeaddji galgá ovddidit ovtaveardásašvuođa ja oasálašvuođa ollašuvvama oahppolágádusaid doaibmakultuvrras.
- Juohkehaš oktagas galgá dovddastit ja earuhit iežas vástu olmmošvuoigatvuođaid gudnejahtti doaibmabirrasa ollašuvvamis.

4 Oahpaheaddjiid ja bajásgeassiid olmmošvuoigatvuohtamáhttima galgá nannet

OAHPAHEADDJIIN JA BAJÁSGEASSIIN galget buot skuvlensurggiin ja – muttuin, oahppolágádusain ja oahppoávdnasiin leat doarvái buorit vuodđodieđut olmmošvuoigatvuođain sihke árvovuodđun ja norbmasisdoallun.

Olmmošvuoigatvuohtabajásgeassima ja –skuvlema galgá bidjat oahpaheaddjiskuvlema bákkolaš oassin. Olmmošvuoigatvuohtabajásgeassima galgá oaidnit oahpahanbarggus positiivalaš resursan ja oahpaheaddjit ja bajásgeassi olmmošvuoigatvuohtamiehtemielalaš doaibmakultuvrra nuppástusa mohtorin ja ovdamearkka addin. Oahppolágádusaid njunuš olbmuin lea erenoamáš vástu olmmošvuoigatvuohtaoahpahusa ovddideamis ja ollašuvvamis.

Oahpaheaddjiid ja bajásgeassiid galgá čatnat olmmošvuoigatvuohtaoahpahussii ja –bajásgeassimii iežas oahpposisdoaluid ja –vugiid bokte. Árrabajásgeassimis

ja ovda- ja vuodđooahpahas dehaláš lea máná olmmošvuoigatvuođaid dovdan ja gudnejahttin ja máná ovddu bidjan vuosttas sadjai.

Vuodđooahpahas ja logahagas galgá nannet sihke luohká- ja ávnnasoahpaheaddji ja erenoamážit ellinoaidnoávdnasiid, historjjá ja servodatoahpu oahpaheaddjiid olmmošvuoigatvuohtamáhttimis.

Universitehtain, ámmátallaskuvllain, ámmátlaš oahppolágádusain ja stáhta iežas skuvlenlágádusain galgá sihkkarastit, ahte oahpaheaddjiin lea doarvái buorre máhttin ja heivvolaš diehtu unnimustá iežas ámmátsuorggi dáfus guovddáš olmmošvuoigatvuohtagázaldagain. Friddja čuvgehusbarggu ja rávesolmuidskuvlema oahpaheaddjiin gálget leat vuodđodieđut olmmošvuoigatvuođain ja dáiddut olmmošvuoigatvuođaid ovddideapmai iežas oahpahas doaimabirrasis.

Manin dát dárbbasuvvo?

Oahpaheaddjiid ja bajásgeassiid rolla olmmošvuoigatvuohtaskuvlema ja – bajásgeassima ollašuhttin ja ovddideaddjin lea dehalaš. Lihkostuvvama dihtii dán barggus, sii dárbbasit oahppolágádusa njunuš olbmuid doarjaga sihke diđolaš, dáiddolaš ja doibmema guoski dáidduid, máiguin ovddida olmmošvuoigatvuohtadieđuid ja ráhkada olmmošvuoigatvuohtamiehtemielalaš doaimakultuvrra nu skuvllain go skuvllaid ja ruovttuid gaskasaš ovttasbarggus.

Oahpaheaddjiid skuvlemis dán rolla eai leat doaisttázii doarvái vuhtiiváldán, eaige oahpaheaddjit doala oahppaplána árvovuođu nohkka geatnegahttin. Universitehtain olmmošvuoigatvuođaide gulavaš oahpahas lea oažžumis lagamustá vuoigatvuođadieđalaš dieđagottiin. Pedagogihkalaš dieđagottiin fállu lea unni, earret máná vuoigatvuođaid, ii ge ovttasge leat fállun buohkaide bákkolaš oahppoollisvuohta olmmošvuoigatvuođain. Universitehtaid olggobeale oahpaheaddjiid ja bajásgeassiid skuvlemis dilli lea velá heittodut

Doaibmabijut — Mo dát ovddiduvvojit?

- Padagogihkalaš dieđagottin ja eará oahpaheaddjiskuvlema addi lágádusain oahpaheaddjiid vuodđo- ja dievasmahttinskuvlemii galgá lasihit olmmošvuoigatvuođaid (árvvuid, norpmoid, mekanismmaid, doaibmabirrasa ja fámuiduhttima) ja olmmošvuoigatvuohtaoahpahusa buohkaide bákkolaš sisdoallun.
- Oahpaheaddjiid ja bajásgeassiid skuvlemis galgá nannet eará doaibmiid gaskasaš ovttasbarggu ja erenoamážit ovttasbarggu pedagogihkalaš ja vuoigatvuođadieđalaš dieđagottiid gaskkas.
- Oahpaheaddjiid ja bajásgeassiid juo leahkki oahpposisdoaluin galgá dahkat oainnusin daid oktavuolta vuodđo- ja olmmošvuoigatvuođaide, ja nuppe dáfus čielggasmahttit erohusaid lahkadoahpajiid dego demokratiija-, globála- ja riikaidgaskasašbajásgeassimii.
- Máná vuoigatvuođat galget leat guovddážis árrabajásgeassiid ja oahpaheaddjiid skuvlemis. Oppa olmmošvuoigatvuođaid ollisvuođa galgá goitotge váldit vuhtii ja bidjat resurssaid olmmošvuoigatvuođaid ovddideami várás bajásgeassima ja skuvlema doaibmabirrasis ja –kultuvrras.
- Skuvlejeaddjiid skuvlemii ja iešguđege čuozáhatjoavkkuide gulavaš diehtosisdoaluid ja oahpahanvugiid oahpaheapmai galgá giddet erenoamáš fuopmášumi

5 Virgehálddašeaddjiid ja eará almmolaš doaimmaid dikšuid olmmošvuoigatvuohtamáhttima galgá sihkkarastit

BUOHKAID STÁHTA JA GIELDDAID virgehálddašeaddjiid ja eará almmolaš doaimmaid dikšuid olmmošvuoigatvuohtamáhttima galgá sihkkarastit fállámin doarvái skuvlema. Buot virgehálddašeaddjiin galget leat vuodđodieđut olmmošvuoigatvuođain ja sierramáhttu iežas hálldahussuorggi olmmošvuoigatvuohtagažaldagain. Maiddái lánkaaddiide galgá fállat olmmošvuoigatvuohtaskuvlema.

Olmmošvuoigatvuohtaskuvlema galgá integreret virgehálddašeaddjiid ja eará almmolaš doaimmaid dikšuid oahpásmahttin- ja dievasmahttinskuvlemii. Maiddá gielddaid luohttámušolmmuid olmmošvuoigatvuohtamáhttima galgá nannet.

Manin dát dárbbasuvvo?

Virgehálddašeaddjit leat guovddášsajis vuodđo- ja olmmošvuoigatvuođaid ollašuvvama dáfus, erenoamážit daid guoski stivrema, ollašuhttima ja gohcima oasil.

Almmolaš válldi geavaheaddjin geatnegasvuohta olmmošvuoigatvuođaid ollašuhttimii čilgemis njuolgga olmmošvuoigatvuohta soahpamušaid bokte. Dát geatnegasvuohta lea girjejuvvon maiddá vuodđoláhkii, man 22 § mielde almmolaš válldi galgá dorvvastit vuodđo- ja olmmošvuoigatvuođaid ollašuvvama. Doarvá olmmošvuoigatvuohtamáhttima haga dán geatnegasvuođa ollašuhttima várás eai leat vejolašvuođat.

Geatnegasvuohta ordnet virgehálddašeaddjiide doarvá olmmošvuoigatvuohtaskuvlema gávdno mánggain riikkaidgaskasaš olmmošvuoigatvuohtaáššegirjjiin. Dárbui nannet suopmelaččaid virgehálddašeaddjiid olmmošvuoigatvuohtamáhttima lea giddejuvvon dávjá fuopmášupmi nu riikkasis go riikkaidgaskasaš oktavuođain. Dasa čujuhuvvo maiddá ráđđehusa vuodđo- ja olmmošvuoigatvuohtaprográmmas.

Daoibmajut— Mo dát ovddiduvvojit?

- Olmmošvuoigatvuođaid galgá válldit oassin buot stáhtaid iežas skuvlenlágádusaid oahpahusa.
- Olmmošvuoigatvuohta oahppollisvuođa galgá bidjat stáhta virgehálddašeaddjiid oahpásmahttinprográmmii, ng. Stáhtaráđđepássii, ja integreret iešguđege hálldahussuorgái guoski dievasmahttinskuvlemiidda.
- Olmmošvuoigatvuohtaskuvlema galgá bidjât gielddaid virgehálddašeaddjiide, eará almmolaš doaimmaid dikšuide ja luohttámušolbmuide fállun leahkki oahpásmahttin- ja dievasmahttinskuvlenfállamii.

- Gielddaid guovddášlihttu galgá čilget mii dan rolla sáhttášii leat gielddaid virgehálldašeaddjiid ja eará almmolaš doaimmaid dikšuid sihke luohttámušolbmuid olmmošvuoigatvuohtaskuvlema ovddideamis.

6 Olmmošvuoigatvuohtaoahppamateriálaid ja –oahpahasvugiid galgá ovddidit

BUOT OAHPPAMATERIÁLÁID ja –vugiid olmmošvuoigatvuohtavuođu galgá ovddidit. Maidái olmmošvuoigatvuohtaskuvlema ja –bajásgeassima iešguđege skuvlensurggiide ja –muttuide ja oahppanbirrasiidda heivvolaš oahppamateriálaid ja –vugiid galgá gártet, juohkit dálá beaktilubbot ja ovddiduvvot.

Materiálaid ja oahpahasvugiid ovddideamis galgá váldit vuhtii olmmošvuoigatvuohtaaššedovdiid, oahpaheaddjiid ja oahppiid geahččanguovllu ja galgá ávkkástallat sin áššedovdamuša.

Áigáiheivvolaš olmmošvuoigatvuohtadieđut ja diehtobálvalusat galget leat fidnemis ainjuo suomagillii ja ruoŋagillii, sámegillii, románagillii ja láhttagillii álkidit juksamis ja heivehuvvon hámis ja iešguđetlágan čuožáhatjoavkkuid várás ráhkaduvvon hámis.

Olmmošvuoigatvuohtabajásgeassima ja –skuvlema fálli beliid ja doaibmiid (virgeoapmahaččat, oahpaheaddjit ja bajásgeassit, bajásgeassin - ja olmmošvuoigatvuohtasurggiid áššedovdit, riikkavulošorganisašuvnnat) gaskasaš ovttasbarggu, koordinašuvnna, dieđuid lonohallama sihke buriid geavadiid gártema ja juogadeami galgá doarjut ja nannet.

Manin dát dárbbášuvvo?

Skuvlema ollašuvvama eavttut leat heittodat skuvlensektora- ja iešguhtege oappoávdnasa meroštallama guoski unnimussisdoaluid ja daid vástideaddji oahppamateriálaid haga. čuožáhatjoavkku dárbbuid vástideaddji oahpposisdoaluid ja –vugiid geavaheapmi lea buoremus dáhkádus

oahppanulbmiliid ollašuvvama várás. Dál heivvolaš materialat leat iešguđet skuvlensektoriin anus hui molsašuddi láhkai.

Olmmošvuoigatvuohtaskuvlema ja –bajásgeassima ovddideapmi oppa skuvlenuogádaga gokčín ja iešguđege čuozáhatjoavkkuide heivvolažžan gáibida materiálah ja vugiid bidjama ulmiliid dássái.

Doaibmabijut — Mo dát ovddiduvvojit?

- Oahppamateriálah ja –vugiid galgá ovddidit olmmošvuoigatvuohtavuđolažžan.
- Riikkasis ja riikkaidgsakasaš, dego ON:a ja Eurohpá ráđi olmmošvuoigatvuohtaoahppamateriálah ja –vugiid galgá ávkkástallat ja materiálah ja vugiid ovddidit sihke oktasaš ja iešguđege skuvlensuorggi - ja – muttu guoski dásis.
- Oahppamateriálah báldii galgá ráhkadit oahpaheaddjiid rávagirjjážiid.
- Olmmošvuoigatvuohtabajásgeassima ii galgga ráddjet oahpahusa teoriijasisdoaluide, muhto dan galgá bidjat maiddá geavadaga oahpahanáigodagaide.
- Doaibmama guoski vugiid galgá ovddidit diđolaš vugiid báldii olmmošvuoigatvuohtamiehtemielalaš doaibmakultuvrra ovddideami dihtii.
- Olmmošvuoigatvuohtabálvalusaid sihke virgehálddašaeddjiid ja riikkavuložiid atnui galgá ovddidit ja doalahit ja juo leahkki diehtobálvalusaid nannet olmmošvuoigatvuođaid oasil.

7 Olmmošvuoigatvuohtabajásgeassima, -oahpahusa, -oahppama ja – máhttima galgá árvoštallat

DIEĐUID OLMMOŠVUOIGATVUOHTASKUVLEMIS ja –bajásgeassimis sihke daid boadusvuođas galgá čoaggit jievddalaččat ja systemáhtalaččat.

Ollašuhttima galgá árvoštallat jeavddalaččat

olmmošvuoigatvuohtabajásgeassima meroštallama oppa sisdoalu oasil.

Árvvoštallama galgá dahkat sihke kvantitatiivalaččat ja kvalitatiivalaččat. Árvvoštallan galgá vástidit gažaldahkii, leago čuozáhatjoavkku olmmošvuoigatvuohtadiđolašvuohta lassánan ja leatgo oktagasat fámuiduvvan doibmet iežaset ja earáid vuoigatvuođaid ovddideami ja bealušteami dihtii.

Dáid ulbmiliid juksama árvvoštallan galgá gullat maiddá gursaárvvoštallamiidda ja loahppadutkosiidda. Olmmošvuoigatvuohtabajásgeassima sisdoalu, viidodaga ja ulbmiliid juksama galgá árvvoštallat mánggabealagit maiddá dieđalaš dutkamis, erenoamážit vuoigatvuođadiehtaga ja pedagogihka viidodagas.

Manin dát dárbbášuvvo?

Olmmošvuoigatvuohtabajásgeassima ja –skuvlema ollašuhttin lea stáhta olmmošvuoigatvuohtageatnegasvuohta, man ulbmiliid ollašuvvama galgá čuovvut jeavddalaččat ja árvvoštallat maiddá riikkasis dásis. Bohtosiid čuovvun ja árvvoštallan maiddá hábmejit vuođu skuvlema viidásabbot ovddideami várás.

Doaimbijut — Mo dát ovddiduvvojit?

- Olmmošvuoigatvuohtaskuvlema ja –bajásgeassima guoski dieđučoaggingeatnegasvuođa galgá meroštallat ja dan vástubeliid nammadit.
- Jeavddalaš árvvoštallama galgá olahit sihke oahpahussii ja oahppamii, sihke teorijai ja geavadaga oahpahanáigodagaide.
- Skuvlema árvvoštallanráđđi galgá váldit vástu maiddá Olmmošvuoigatvuohtaskuvlema ja –bajásgeassima árvvoštallamis.